



Rokovanie pracovnej skupiny (PS) Drogová politika a exponované lokality komunitného plánovania sociálnych služieb dňa 21.09. 2021

Stretnutie online: 9:00 – 10:30, online

Prítomní za hlavné mesto: *Iveta Chovancová, zástupkyňa riaditeľa sekcie pre oblasť prevencie a znižovania rizík, poverená vedením Oddelenia prevencie a znižovania rizík pre ohrozené skupiny (vedúca PS), Miriam Kanioková (garantka KPSS), Adam Domanický (tajomník PS), Kamila Adamkovičová, Marek Lukačovič*

Prítomné členky a členovia PS: *Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, CPPPaP BA3, SNSLP, OZ Brána do života, CDR RETEST, KR PZ BA, CPPPaP BA5, CPLDZ, Sanatórium AT, Anonymní Narkomani, CPPPaP BA1*

Zapisovateľka: *Daniela Nousiainen (PDSCS,o.z.)*

Facilitátor: *Bohdan Smieška (PDSCS, o.z.)*

Cieľ stretnutia: Efektívne sprostredkovanie základných informácií o procese tvorby KPSS vrátane predstavenia orgánov KPSS, naplánovaného harmonogramu a obsahu činnosti PS, popis roly a kompetencií PS v procese tvorby KPSS.

Program

1. Privítanie a predstavenie
2. Schválenie programu
3. Predstavenie orgánov komunitného plánovania sociálnych služieb (KPSS)
4. Predstavenie procesu KPSS
5. Predstavenie doterajšej spolupráce na Bratislave 2030 (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja)
6. Predstavenie schvaľovanej Monitorovacej správy KPSS 2020-2021
7. Predstavenie relevantných priorít sekcie sociálnych vecí 2021-2022
8. Záver a ďalšie kroky

V úvode stretnutia vedúca PS predstavila Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) a zdôraznila, že ide vôbec prvýkrát o participatívny prístup v tomto procese.

Program schválený – neboli pripomienky a výhrady ani k technickým pravidlám či vyhotovovaniu nahrávky pre účely spracovania zápisu.

Predstavenie orgánov komunitného plánovania sociálnych služieb (garantka KPSS)

PS týkajúca sa drogovej politiky a je jedna z PS v rámci KPSS.

Väčšina členov PS sú poskytovatelia sociálnych služieb, no zásadnými partnermi sú aj mestské časti. Mestské časti majú vytvorený spoločný orgán, tzv. panel mestských častí, kde sa im dostávajú sa kompletne výstupy zo všetkých PS a majú možnosť ich pripomienkovať.

Každá organizácia/inštitúcia je zastúpená jedným členom, ktorý by mal byť prítomný na pravidelných stretnutiach aby sa tak zachovala o.i. aj kontinuita procesu. Rovnako platí aj že každá organizácia/inštitúcia má v prípadnom hlasovaní jeden hlas.

Riadiaca skupina (RS) je najvyšším orgánom a schvaľuje výstupy z PS. RS je tvorená vedúcimi pracovných skupín, zástupcami jednotlivých PS vrátane niektorých poskytovateľov sociálnych služieb a odborníkov v danej problematike.

Zápisy zo stretnutí všetkých pracovných skupín sú anonymné a zverejňované na stránkach venujúcich sa komunitnému plánovaniu.

Predstavenie procesu KPSS (garantka KPSS)

Obdobie: *január – marec* – prezentácia výsledkov analytickej časti, finalizácia strategických a špecifických cieľov a priorít (napr. SWOT analýza), monitorovanie KPSS za rok 2021 (toto monitorovanie sa robí každý rok), návrh opatrení a aktivít v tejto oblasti;

Obdobie: *marec – jún* – verejné pripomienkové konanie, predloženie návrhu ďalším orgánom (napr. Komisii sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania, Mestskej rade, mestskému zastupiteľstvu).

Harmonogram navrhovaných stretnutí (tajomník PS):

September: 21.9.2021 o 9:00-10:30 - úvodné stretnutie PS;

Október: 8.10.2021 o 9:00-10:30 – predstavenie priebežných výsledkov analytickej časti KPSS a na základe týchto výsledkov bude následne zostavená SWOT analýza;

November: 9.11. 2021 o 9:00-10:30 – Predstavenie výsledkov SWOT analýzy, stromu problémov a cieľov a návrh strategických cieľov a priorít.

Materiály pre prípravu na stretnutie budú poskytnuté vždy 7 dní vopred. Zápis zo stretnutia bude poskytnutý do 6 dní od stretnutia.

Predstavenie doterajšej spolupráce na Bratislave 2030 (vedúca PS)

Paralelne s KPSS vzniká aj strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (Bratislava 2030). Pre zabezpečenie kontinuity budú v tomto Programe zapracované aj výstupy z KPSS a teda aj návrhy tejto PS. Obdobie predstavenia výstupov KPSS pre Bratislava 2030 - jar 2022.

Pre viac informácií o Bratislava 2030: www.bratislava2030.sk

Predstavenie schvaľovanej Monitorovacej správy KPSS 2020-2021 (vedúca PS)

Keďže ide o kontinuálne aktivity a plánovanie, je potrebné KPSS aj priebežne monitorovať a vyhodnocovať. Doposiaľ v správe neboli zahrnutí ľudia ktorí užívajú drogy a súvisiaca problematika, preto sú v nej zmienené opatrenia limitované.

Niektoré z opatrení sú však relevantné a súvisia aj s problematikou PS, napr. Opatrenie 1.2.3 Finančná podpora terénnej sociálnej práce na území hlavného mesta (streetwork); Opatrenie 2.2.1 Rozvoj preventívnych programov (finančné prostriedky boli doteraz prostredníctvom špeciálnej grantovej výzvy); Opatrenie 2.3.1 Rozvoj terénnych sociálnych služieb; Opatrenie 4.1.9 Zisťovanie potrieb a koordinovanie podpory v oblasti drogovej politiky a exponovaných lokalít – za týmto účelom vznikla táto PS.

V súčasnosti je v dokumente zahrnutých celkovo 131 aktivít, z toho splnených je 5, pri 80 aktivitách prebehla príprava, 24 aktivít bolo v príprave realizácie a 22 aktivít sa nesplnilo.

Monitorovacia správa je k dispozícii členom PS.

Predstavenie relevantných priorít sekcie sociálnych vecí (SSV) 2021-2022 (vedúca PS)

Prierezové priority SSV: Vytvorenie KPSS ako kvalitného strategického dokumentu ktorý zahŕňa drogovú problematiku za účasti skúsených členov PS; Kvalitné grantové programy – podpora pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození; Projektový manažment – projektový prístup, riadenie,

plánovanie a vyhodnocovanie je potrebný a prospešný; Vytvorenie informačného systému – ľahko dohľadateľné informácie o dostupnej pomoci obyvateľom mesta.

Oddelenie prevencie a znižovania rizík pre ohrozené skupiny – oddelenie sa aktuálne tvorí. Priority oddelenia - Zlepšenie kvality života v exponovaných lokalitách (napr. Stavbárska ulica, Kopčianska ulica, Obchodná ulica, Poštová ulica) koordinovaným spôsobom. Každá z lokalít je určitým spôsobom špecifická, avšak všetky spája problematika užívania drog (vrátane alkoholu). Zlepšenie kvality života v exponovaných lokalitách si vyžaduje koordinovaný prístup na i) sociálnej (napr. práca so širším obyvateľstvom v danej lokalite, nielen s užívateľmi drog, poradenská miestnosť v danej lokalite), ii) poriadkovej (napr. Mestská polícia), a iii) priestorovej úrovni (napr. zlepšenie infraštruktúry a dobudovanie verejného osvetlenia).

Koncepcná stratégia mesta v oblasti užívania drog a závislostí doposiaľ chýbala, z tohto dôvodu sa pracuje na KPSS participatívnym spôsobom, v ktorom dochádza k prepájaniu skúsených aktérov a odborníkov v drogovej problematike. Limitom KPSS je že sa problematikou zaoberá len na sociálnej rovine ako kľúčovej pre trvalo udržateľnú zmenu a pravdepodobne nebude možné adresovať všetky opatrenia týkajúce sa drogovej politiky. Preto po KPSS by sa malo nadviazať na tvorbu stratégie mesta v oblasti drog a závislostí, ktorá by obsahom presahovala KPSS.

Povinnosti mesta v oblasti pomoci deťom, mladým ľuďom a rodinám v ohrození zahŕňa zabezpečenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (prostredníctvom CDR Repuls), poskytovanie finančného príspevku mladým dospelým po skončení ústavnej starostlivosti, podpora odbornej a dostupnej pomoci pre deti a mládež a rodiny v núdzi vyplácaním finančného príspevku pre sociálne služby krízovej intervencie a zvýšenie kvality a rozvoj sociálnej pomoci a podpory pre deti, mladých ľudí a rodiny ubytované v mestskej ubytovni Fortuna. Taktiež je cieľom nízkoprahové sociálne služby a ubytovanie rozšíriť.

V závere vedúca PS povzbudzuje členov PS zúčastniť sa aj iných PS ak sú na ne pozvané.

Diskusia

Zúčastnení vyjadrili potešenie a veľkú vďaku za možnosť participovať na tvorbe KPSS a niekoľkokrát zazneli ponuky na pomoc a spoluprácu v rámci tejto oblasti. Väčšina zúčastnených využila túto možnosť aj na predstavenie zastupovanej inštitúcie/ organizácie, ich oblasti pôsobenia a okruh poznatkov, skúseností a možností ktorými disponujú. Potreba zdieľať vedomosti a skúsenosti z praxe bola počas stretnutia veľakrát spomenutá ako kľúčová pre tvorbu plánu.

V diskusii zaznelo niekoľko *návrhov na zváženie a zahrnutie ďalších lokalít medzi exponované lokality* na ktorých sú potrebné aktivity. Tieto návrhy vychádzajú zo skúsenosti účastníkov. Ide o lokality Kamenné námestie a Námestie SNP, Račianske mýto (až po Trnavské mýto).

Ako podstatné *problémy*, ktorým sa treba v súvislosti s problematikou užívania drog, liečenia závislostí a prevencie venovať boli spomenuté:

- dostupné pracovné možnosti a bývanie, ktoré sú pre úspech liečby a návrat do bežného života dôležité. Toto sa ukazuje ako rastúci problém (v porovnaní s minulosťou), keďže populácia pacientov starne a pacienti majú častokrát aj pridružené zdravotné problémy;
- dostupnosť starostlivosti o deti matiek, ktoré sa musia rozhodovať, či byť s deťmi alebo sa ísť liečiť;
- potreba komunikácie s rodinami užívateľov drog, keďže užívatelia drog majú zväčša dysfunkčnú rodinu;
- diskriminácia užívateľov drog;
- duálna diagnóza. Mnoho ľudí resocializačný program nezvláda práve pre pridružené ďalšie diagnózy;
- finančné a personálne kapacity na aktivity ako streetworking alebo nízkoprahové centrum. V súčasnosti sú kapacity nepostačujúce a preto nie je ani možnosť rozšíriť pôsobnosť existujúcich služieb;
- prepojenie KPSS aj na národnú stratégiu v tejto oblasti, ktoré sa doposiaľ javí ako nedostatočné. Zároveň by tomu mohlo pomôcť zapojenie väčšieho množstva zástupcov štátnej správy rôznych rezortov.

Počas diskusie boli zodpovedané aj nasledujúce vyjasňujúce *otázky*:

- Kto vyhotovuje analýzu sociálnych potrieb a či je možné v tejto veci nejako pomôcť?

Analýzy robí externá spoločnosť/dodávateľ ktorá má zadanie – na nasledujúcom stretnutí budú výsledky prezentované a budú sa môcť pripomienkovať. Členovia možno PS už aj boli alebo budú oslovení externou spoločnosťou. V súčasnosti ide analytická časť týmto spôsobom. Na ďalšom stretnutí bude tiež možnosť SWOT analýzu (príležitosti, ohrozenia, slabé a silné stránky) doplniť, komentovať, spolupracovať na jej tvorbe.

- V nadväznosti na informáciu uvedenú v prezentácii ohľadom finančného príspevku pre mladého dospelého človeka po skončení ústavnej starostlivosti zaznela vyjasňujúca otázka o aký príspevok sa jedná.

Ide o finančný príspevok po ukončení ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny - mesto ho poskytuje podľa Zákona o sociálnych službách č. 448. Každý rok vyplácaný 10-12 ľuďom.

Záverečné slovo (vedúca PS)

Ďakuje za to čo odznelo, za odhodlania, spolupráce – veľmi si to cení a teší sa na spoluprácu. Na ďalších stretnutiach budú aj ďalšie organizácie, ktoré sa na tomto stretnutí nemohli zúčastniť.

Ďalšie kroky (facilitátor)

Facilitátor zhrnul témy ktoré na stretnutí zazneli.

Zápis zo stretnutia bude účastníkom zaslaný do 6 dní.

Ďalšie stretnutia budú zamerané viac na interakciu, zbieranie poznatkov a pripomienkovanie.

Najbližšie stretnutie bude 8.10. 2021 o 9:00 hod. a jeho kľúčovou témou bude prezentácia priebežných výsledkov analýzy a následne SWOT analýza.

Ďalšie budúce stretnutie je naplánované na 9.11.2021 o 9:00 hod.

Po konci stretnutia bude účastníkom zaslaný dotazník zameraný na evaluáciu očakávaní pred tvorbou strategického dokumentu (KPSS).

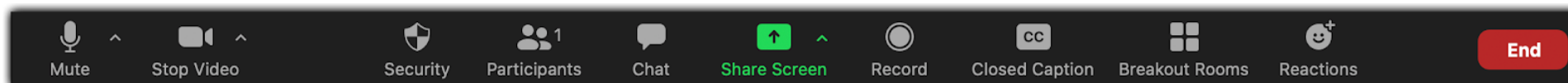
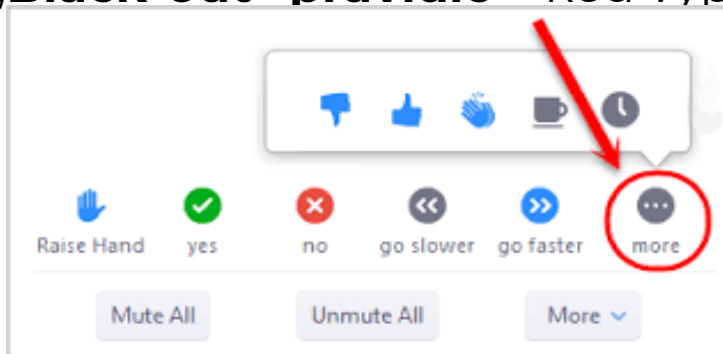
Nový cyklus komunitného plánovania sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy

**Pracovná skupina pre oblasť drogovej politiky
a exponovaných lokalít**

21. 9. 2021

Návrh pravidiel počas online stretnutia

- Používajte **kameru**
- Keď nehovoríte, **vypnite si mikrofón**
- **Personalizujte si svoje prihlásenie /Rename** (napíšte si svoje priezvisko a skratku inštitúcie)
- Keď máte **otázku alebo návrh, napíšte ju do chatu**
- Počas diskusnej časti, **ak chcete niečo povedať prihláste sa zdvihnutím ruky alebo ikonkou Raise Hand** a počkajte, kým Vám neudelíme slovo
- **Zasadnutie nahrávame** pre účely spracovania zápisu, nijaká časť nahrávky nebude zverejnená
- „**Black-out**“ pravidlo – keď vypadnem, znovu sa prihlásim



Privítanie a predstavenie

Magistrát – oddelenie prevencie a znižovania rizík pre ohrozené skupiny

- Iveta Chovancová, vedúca
iveta.chovancova@bratislava.sk, 0907 758 014
- Adam Domanický, tajomník
adam.domanicky@bratislava.sk, 0902 701 406
- Marek Lukačovič, člen mikrotímu
- Miriama Kanioková, expertka na tvorbu politík a participácie

Facilitačné služby - PDCS

- Bohdan Smieška, facilitátor
- Nousiainen, zapisovateľka



Program rokovania (9:00-10:30)

1. Schválenie programu
2. Predstavenie orgánov komunitného plánovania sociálnych služieb
3. Predstavenie procesu komunitného plánovania sociálnych služieb
4. Predstavenie doterajšej spolupráce na Bratislave 2030
5. Predstavenie schvaľovanej Monitorovacej správy KPSS 2020-2021
6. Predstavenie relevantných priorít sekcie sociálnych vecí 2021-2022



Predstavenie orgánov KPSS

- Rokovací poriadok a Rozhodnutie č. 5/2021 primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
- Pracovné skupiny
 - ostatné pracovné skupiny
 - členstvo (odporúčanie: jedna fyzická osoba navštevujúca PS, jedna organizácia = jeden hlas)
 - V prípade hlasovania rozhoduje väčšina prítomných
 - zverejňované zápisy (nie sú doslovným prepisom, ale obsahujú spoločné dohody, možnosť pripomienkovať)
- Panel mestských častí
- Riadiaca skupina



Predstavenie procesu KPSS

január – marec

- Prezentácia výsledkov analytickej časti
- Finalizácia strategických a špecifických cieľov a priorít
- Monitorovanie KPSS za rok 2021
- Návrh opatrení, aktivít a monitoringu v oblasti

marec - jún

- Verejné pripomienkové konanie
- Predloženie Komisii sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania
- Predloženie Mestskej rade
- Predloženie na mestské zastupiteľstvo



Harmonogram stretnutí

SEPTEMBER	OKTÓBER	NOVEMBER
21.9. 9:00-10:30 (utorok)	8.10. 9:00-10:30 (piatok)	9.11. 9:00-10:30 (utorok)
Návrh programu: * Predstavenie orgánov komunitného plánovania sociálnych služieb * Predstavenie procesu komunitného plánovania sociálnych služieb * Predstavenie doterajšej spolupráce na Bratislave 2030 (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja) * Predstavenie schvaľovanej Monitorovacej správy KPSS 2020-2021 * Predstavenie relevantných priorít sekcie sociálnych vecí 2021-2022	Návrh programu: * Prezentácia priebežných výsledkov analytickej časti KPSS dodávateľom spoločnosťou AUGUR Consulting, s.r.o. * Zostavenie SWOT analýzy vychádzajúce z priebežných výsledkov	Návrh programu: * Predstavenie finálnej podoby SWOT * Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov * Návrh strategických a špecifických cieľov a priorít



Predstavenie doterajšej spolupráce na Bratislave 2030 (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja)

- Prepojenie na KPSS
- Rozdielne časové harmonogramy
- <https://www.bratislava2030.sk/>



Harmonogram



Predstavenie schvaľovanej Monitorovacej správy KPSS 2020-2021

- Z celkovo 131 aktivít v KPSS, bolo už v roku 2020 vyhodnotených ako splnených 5 aktivít, v prípade 80 aktivít prebiehala príprava, 24 aktivít bolo v príprave realizácie a 22 aktivít sa neplnilo.

Prehľad relevantných a súvisiacich opatrení:

- **Opatrenie 1.2.3 Finančná podpora terénnej sociálnej práce na území hlavného mesta (streetwork)**

A 1.2.3.1 Financovanie formou vyhovievania žiadostí o finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby v zmysle zákona 448/2008 Z.z.

- **Opatrenie 2.2.1 Rozvoj preventívnych programov**

A 2.2.1.1 Rozvoj programov na prevenciu sociálno-patologických javov

A 2.2.1.2 Zabezpečenie finančných prostriedkov na realizáciu preventívnych programov z dotácií MZ SR

- **Opatrenie 2.3.1 Rozvoj terénnych SS**

A 2.3.1.1 Podpora výkonu sociálnej služby krízovej intervencie a spolupráca s ostatnými organizáciami poskytujúcimi sociálnu službu krízovej intervencie

- **Opatrenie 4.1.9 Zisťovanie potrieb a koordinovanie podpory v oblasti drogovej politiky a exponovaných lokalít**

A 4.1.9.1 Zriadenie a fungovanie pracovnej skupiny Drogová politika a exponované lokality, spracovanie podnetov z pracovnej skupiny

A 4.1.9.2 Poskytnutie grantov organizáciám na riešenie problémov spojených s drogovou politikou a exponovanými lokalitami



Predstavenie relevantných priorít sekcie sociálnych vecí 2021-2022

Prierezové priority SSV	Odd. sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so zdravotným znevýhodnením	Odd. prevencie a znižovania rizík pre ohrozené skupiny	Odd. dostupného bývania a pomoci ľuďom bez domova
1A Vytvorený KPSS 2A Kvalitné grantové programy 3A Projektový manažment 4A Informačný systém o možnostiach podpory a pomoci	Základ Štandardizácia vo vyplácaní zákonných príspevkov Štandardizácia covid agendy do agendy OSP a ZPS 1C Transparentné prijímanie obyvateľov Bratislavy do mestských zariadení 2C Podpora transformácie vybraných veľkokapacitných zariadení mesta 3C Dostupnejšia domáca opatrovateľská služba 4C Prístupný úrad a Primaciálne námestie 5C Inkluzívna sieť proseniorských organizácií	1D Zlepšenie kvality života v lokalite "Pentagon" 2D Zlepšenie kvality života v lokalite Kopčianska 3D Zvýšenie kvality života v lokalite Obchodná a Poštová 4D Stratégia mesta v oblasti drog a závislostí na základe vypracovanej analýzy 5D Splnené zákonné povinnosti v téme deti & mládež	1E Dlhodobá funkčná prevádzka karanténneho mestečka 2E Systémová zmena v dostupnosti bývania 3E Vznik novej sociálnej služby pobytového charakteru 4E Zmena dostupnosti hygieny 5E Aplikácia systému prevencie straty bývania v mestskom bytovom fonde Extra Štandardizácia vo vyplácaní zákonných príspevkov Linka 61

Zlepšenie kvality života v exponovaných lokalitách

- Koordinovaný prístup na sociálnej, poriadkovej a priestorovej úrovni
- Krátkodobé, strednodobé a dlhodobé aktivity
- Princíp participácie pri tvorbe a implementácii riešení
- **Sociálna rovina, napríklad:**
terénna sociálna práca; poradenská miestnosť; intervenčná skupina
- **Poriadková rovina, napríklad:**
nočné hliadky Mestskej polície; domovníci
- **Priestorová rovina, napríklad:**
dobudovanie osvetlenia; zabezpečenie údržby a čistenia

Stratégia mesta v oblasti užívania drog a závislostí

- Koncepčný dokument presahujúci a nadväzujúci na príslušnú kapitolu Komunitného plánu sociálnych služieb 2030
- Možnosť doplnenia poznania stavu analýzou
- Možnosť komplexnejšieho rozšírenia nad rámec sociálnych služieb a opatrení SPODaSK
- Cieľ: koordinovaný a integrovaný prístup mesta založený na dôkazoch

Povinnosti mesta v oblasti pomoci deťom, mladým ľuďom a rodinám v ohrození

- zabezpečenie výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (**CDR Repuls**)
- poskytovanie **finančného príspevku mladým dospelým** po skončení ústavnej starostlivosti
- **podpora odbornej a dostupnej pomoci** pre deti, mládež a rodiny v núdzi - vyplácanie finančného príspevku pre sociálne služby krízovej intervencie; špeciálna grantová výzva
- zvýšenie kvality a **rozvoj sociálnej pomoci a podpory** pre deti, mladých ľudí a rodiny ubytované **v mestskej ubytovni Fortuna**

Ďakujeme za Vašu pozornosť a tešíme sa na ďalšie
stretnutia